

Landsfundur Javnaðarflokksins 1997

Skúlin er ikki fyri øll - men tað skal hann verða

Føgur orð um, at øll skulu hava javnbjóðis rætt til útbúgving muna lítið, um politikararnir ikki prioritera tey lesandi hægri, segði Eilen Jørgensen úr SU á landsfundi Javnaðarflokksins. Nú er at fara til verka, var áheitanin á politikararnar

EIRIKUR LINDENSKOV

– Vit kunnu í dag konstatera, at vit eru ógvuliga langt frá at røkka málinum í virkisránni hjá Javnaðarflokkinum, at øll skulu hava javnbjóðis rætt til útbúgving - uttan mun til figgjardvurskifti ella hvar í landinum vit búgva.

Hetta segði Eilen Jørgensen á landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum í Klaksvík í vikuskiftinum. Eilen Jørgensen, saman við øðrum

um í Sosialistiskum Ungmannafelag, hevur sitið í einum bólki, sum hevur viðgjørt stöðuna hjá teimum lesandi í Føroyum. Og hon er alt annað enn góð, segði hon.

– Veruleikin er tann í dag, at øll tey ungu í Føroyum als ikki hava javnbjóðisrætt til skúlagongd og útbúgving uttan mun til figgjardvurskifti ella bústað.

Munur gjørdur á fólki
Eilen Jørgensen hevði nøk-

ur dømi, sum vístu, hvussu ring stöðan er:

– Taka vit sum dømi ein sandoying ella vágamann, sum skal til Havnar í skúla eftir lokna fólkskúlagongd. Hann hevur alt annað enn javngóðar møguleikar at ganga í, tað veri seg studentaskúlanum, sum havnarmaðurin, hann situr við síðuna av M. a. tí, at hansara figgjardvurskifti eru verri enn tey eru hjá havnarmanninum.

– Hann hevur fyri tað fyrsta nógvar ferðautreiðslur, tí hann av og á skal ferðast millum Sandoyinna ella Vágoyinna og Havnina. Men harafturat má hann brúka ein stóran part av almennta studninginum hjá sær til kost og logi, visti Eilen Jørgensen á. Og hon hevði eisini eitt annað dømi:

– Ein stök mamma er heldur ikki eins væl fyri, sum vinkonan, sum hon situr við síðuna av í skúlanum.

– Nú kann tað vera, at hendan mammann hevur verið so heppin at fáa eitt frípláss til barnið hjá sær í einari vøggustovu ella í kommunalari dagrøkt.

– Men veruleikin í teimum kommunum, har útbúgvingarstovnamir eru (og í nógvum øðrum kommunum við) er, at tað als ikki eru kommunal ansingarplass. – Og tey lesandi fáa ongan framhjárætt á hesum økinum. Tað er heldur tvørturímóti, sambært Almennastovuni. Tann møguleikin, sum hendan einliga mammann so hevur, er at koyra barnið í svarta dagrøkt. Og av tí, at tað kostar henni 1.800 krónur, so kunnu øll rokna út, at hon bert hevur 400 krónur eftir av studninginum at breyðføða sær og barninum fyri.

Vit skulu viðari

Eilen Jørgensen visti á, at dømi sum hesi eru so mong, og hon heldur, at slík dømi prógva, at skúlin í Føroyum ikki er fyri øll, so sum stevnuskálin hjá Javnaðarflokkinum so pent sigur, at tað skal vera.

– Vit eru uttan iva samd um hetta, segði hon. – Men vit mugu koma viðari - vit mugu gera nakað við hetta beinanvegin! Tað skal ikki verða, sum við veðrinum, at øll tosa um tað, meðan eingin ger nakað við tað...

Eilen Jørgensen ivaðist sjálvsagt ikki í, at tað er Javnaðarflokkurin, sum eigur at ganga á odda.

Flokkstjórn Javnaðarflokksins á landsfundi í Klaksvík

– Tí vit skulu eisini í framtíðini hava ung lesandi í Føroyum. Heldur enn at siggja tey ungu sum eina samfelagsbyrðu, skulu vit siggja tey sum eina fløgu í framtíðina.

– Tað er nú vit mugu seta inn og royna at bota um viðurskiftini, áðrenn øll tey ungu rýma av landinum niður til Danmarkar, har umstøðurnar hjá teimum lesandi eru munandi betri enn í Føroyum, visti Eilen Jørgensen á. Og hon helt fram:

Noyðast at vinna í Lotto

– Tað er nú vit mugu seta inn, áðrenn allar kostdeildirnar verða niðurlagdar, og prísirnir á privata leigumarknaðinum eru trýstir so høgt upp, at tað bara eru tey, sum hava vunnið í Lotto, ið hava ráð til at koma av bygd til tey stóru plássini at ganga í skúla.

Eilen Jørgensen visti eisini á, at onkur hevur kallað hetta stættarmun, og tað helt hon eisini vera rætta orðið at seta á viðurskiftini hjá teimum lesandi í Føroyum.

– Vit hava í seinastuni hoyrt, at alsamt fleiri ung lesandi venda sær til Almennastovuna og biðja um hjálp, tí tey klára seg ikki fyri tað sindrið, sum landið veitir í studningi. Men Almennastovan fær einki gjørt, tí tey lesandi verða ikki viðfarin, sum ein serstakur bólkur, ið fær nakrar sømdir fram um onnur. Almennastovan hevur ikki lógarmild til at gera nakað serstakt fyri tey ungu, sum ikki hava ráð til at fáa sær eina útbúgving.

Kostar tað sama hjá lesandi

Hon visti eisini á aðrar trup-

Saman við hinum í SU er Eilen Jørgensen fús at fara til verka. – Korini hjá teimum ungu lesandi skulu betrast, heldur hon. Skúlin skal verða fyri øll

ulleikar hjá teimum ungu lesandi.

– Tey skulu gjalda sjúkrakassa, sum onnur. Tey skulu gjalda tað sama fyri eina íbúð, sum onnur. Tey skulu gjalda tað sama fyri at mat í munin, sum onnur. Og tey skulu gjalda tað sama í útvarps- og sjónvarpsgjaldi, sum øll onnur. Afturat øllum hesum skulu tey gjalda í dýrum dómum fyri bókurnar, tey brúka í skúlanum.

– Eingin 18 ára gamal, sum ikki býr hjá foreldrunum, kann klára seg fyri 1369 krónur um mánaðin. Og eingin, sum er yvir 18 og heldur ikki býr hjá foreldrunum, kann klára seg fyri 2206 krónur um mánaðin. Tey, sum eru yvir 18 ár, kunnu sjálvandi taka 1141 krónur í láni frá Studulstovninum við lágarí rentu, men eg loyvi mær at ivast í, hvussu nóg betur hetta ger stöðuna.

Hon vísur eisini á, at møguliga kunnu nøkur foreldur eisini spýta í kassan til tess at hjálpa, men tað eru ikki øll, ið megna tað.

Tey í SU til dystin fús

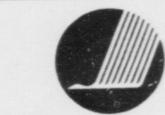
Niðurstöðan hjá Eilini Jørgensen og teimum í SU er tí púra greið:

– Føroysku skúlarnir eru til færri og færri. Stöðan elvir eisini til, at ungfolk heldur leita sær av landinum í protest ella irritatión yvir móti politikararnar, sum ikki lurta eftir.

SU biður eftir Javnaðarflokkin, tí tey halda, at hesin flokkur beinan vegin átti at tikið stig til at bótta um stöðuna - og SU'ararnir ætla ikki, at teirra lutur skal liggja eftir í stríðinum.

At enda gjørdi Eilen Jørgensen politikarunum púra greitt, at trupulleikin er størri, enn "bara" nøkur grenjandi ung..."

– Spurningurin er heldur, hvussu leingi aftur tey ungu tí ma av verða niðurprioritarað og skúgvað til viks. Málið hjá Javnaðarflokkinum um, at øll skulu hava javnbjóðis rættindi er so sólarklárt, helt hon fyri. Nú er so bara at fara til arbeiðis...!

Skrá fyri mai 1997

Leygardagin 3. mai, kl. 20.00
PRIX FØROYAR FINALA

Luttakarar: Mark no Limits, Ip-kiss, Aria, Kjølur, Hate-speech, Tónar, Kjølur, Wild Child, Arrestment, Bimbs Gestabólkur: Moira

Fríggjadagin 9. mai, kl. 19.30
Norðurlendsk konsert (Kórsamband Føroya 30 ár)

Leygardagin 10. mai, kl. 16.00
Norðurlendsk Gallakonsert (Kórsamband Føroya 30 ár)

Leygardagin 10. mai, kl. 16.00
Kambisdalur. Konsert við Jóhannes Andreassen og Sámal Petersen

Sunnudagin 11. mai, kl. 16.00
Klaksvík. Konsert við Jóhannes Andreassen og Sámal Petersen

Fríggjadagin 16. mai, kl. 19.30
»Nordisk Rødekors« skipar fyri fyrilestri

Mikudagin 21. mai, kl. 19.00
Føroysk balletframýning

Hósdagin 22. mai, kl. 19.30
Konsert við Jóhannes Andreassen og Sámal Petersen

Leygardagin 24. mai, kl. 19.30
Konsert við kórnum Glymur

Mikudagin 28. mai, kl. 10.00
Norðurlendskir Umhvørvisdagar

Hósdagin 29. mai, kl. 10.00
Norðurlendskir umhvørvisdagar

Fríggjadagin 30. mai, kl. 10.00
Norðurlendskir umhvørvisdagar

Norðurlandahúsið hevur opið:
Yrkadagar kl. 10-18 • Sunnudagar kl. 14-18

8. mai, Kr. himmalferðardag er opið sum sunnudag
18. mai, hvítusunnudag, er húsið stongt
19. mai, 2. hvítusunnudag, er húsið stongt